

Autor	Marek Šulc
Název práce	Kdo zvítězí?
Kategorie	B
Ročník	9.
Věk	15
Adresa školy	Základní škola Vyškov
Jméno pedagoga	Mgr. Halina Rumpelová

Kdo zvítězí?

V hodinách přírodopisu právě probíráme mineralogii. Nedávno nám paní učitelka zadala úkol, ať vypracujeme prezentaci o nerostech. Jakmile jsem přišel domů, zapnul jsem počítač a začal brouzdat na internetu. Nejtěžší bylo vybrat ty správné webové stránky. Informací je tu sice mnoho, ale ne všechny pocházejí z důvěryhodných zdrojů. Vyberu nejdůležitější fakta z textu, přidám několik obrázků a bude hotovo. „Ale ne, něco se pokazilo,“ zjišťuji smutně. Technika mě zradila. Přerušilo se internetové připojení. Obával jsem se, jak svou práci dokončím. Řešením by určitě bylo jít do knihovny, najít tu správnou knihu a prostudovat ji. Ale to je časově příliš náročné. Naštěstí to bylo jen na chvíli. Když internet znovu naskočil, objevil se mi úsměv na tváři. A potom už šlo všechno jako po másle. Zase jsem se přesvědčil, že počítače jsou v dnešní době nepostradatelnými pomocníky.

Někdo by si mohl položit otázku: Proč vůbec chodit do školy? Vždyť počítače dokáží v mnohém zastoupit i učitele. Ale mohly by je zcela nahradit? On-line výuka by si rozhodně našla své zastánce. Komu by se nelíbilo ráno vstát a nespěchat do školy? Stačilo by jen zasednout k počítači v teple domova, klidně třeba ještě v pyžamu, a zahájit výuku. Domnívám se však, že tohle není krok správným směrem. Žák by musel prokázat velkou zodpovědnost. Těžko by ho někdo kontroloval, zdali nepodvádí. Testy na počítači by mohl klidně doplňovat s pomocí internetu nebo kamaráda. Ve škole se vynalézaví studenti také pokoušejí o podvody, ale bdí nad nimi ostrý zrak pedagoga. Mně osobně by chyběla hlavně možnost diskutovat o probrané látce s vyučujícím, obrátit se na něho se svými zvědavými dotazy a vyměňovat si názory se svými spolužáky. Jsem přesvědčen, že slova samotného učitele národů Jana Ámose Komenského: „Není dobré zoufat si nad pokrokem,“ platí. Počítače a moderní technika do škol určitě patří, ale úloha učitele je nezastoupitelná.

Nejvíce by mi počítač chyběl asi ve výuce angličtiny. Zkoušeli jste někdy hledat slovíčka v klasickém slovníku? S internetovým překladačem nebo elektronickým slovníkem je práce mnohem jednodušší a rychlejší. Navíc si slovíčko mohu rovnou poslechnout. Ušetří mi to čas, naučím se správnou výslovnost a lépe si ho zapamatuji. Počítače nepomáhají pouze žákům, usnadňují práci i učitelům. Není vždy nutné psát zdoluhavý zápis na tabuli. Stačí pouze zapnout interaktivní tabuli nebo promítnout prezentaci na zeď. Také kopírka a skener jsou již nepostradatelnou pomůckou.

Je dost možné, že přijde doba, kdy děti budou do školy nosit místo učebnic a sešitů tablety nebo notebooky. Bylo by to jistě příjemnější, než se táhnout s těžkým batohem. Na druhou stranu, sledovat celý den obrazovku by nám i našim očím zřejmě příliš neprospělo. Vždyť už dnes mnoho dětí tráví u počítače téměř veškerý svůj volný čas. Sotva přijdou domů ze školy, odhodí tašku a zasednou k počítači. Buď hrají hry, anebo komunikují na různých sociálních sítích. Raději spolu chatují, než by se setkaly tváří v tvář. Vážně se chceme jeden druhému takhle odcizovat? Počítač je jako oheň. Dobrý sluha, ale zlý pán. Nesmíme si na něm vytvořit závislost.

Nepoložil bych si tedy otázku, zda počítače do výuky zavést, ale do jaké míry. Moje starší sestra si nedávno musela pořídit nový notebook. Studuje na vysoké škole, kde výuka bez tohoto pomocníka už není téměř možná. Veškeré studijní materiály a úkoly najde právě tam. Výhodou je také možnost komunikovat s vyučujícími, i když právě není ve škole. U počítače stráví hodně času, ale myslím si, že zde je to namístě.

Ale co třeba v mateřské škole? Je dobré děti seznamovat s počítačem již od raného věku? Jakým způsobem a v jakém prostředí prožijeme své dětství, to nás nejvíce ovlivní. Místo toho, aby se děti učily žít v kolektivu, si budou zvykat sedět samy u počítače?

Na období, kdy jsem já chodil do školky, vzpomínám velice rád. Hráli jsme si s kamarády, zpívali písničky a kreslili si. Spousta her probíhala venku, na čerstvém vzduchu. Cítil jsem se bezpečně pod dohledem hodné paní učitelky. A na co budou vzpomínat děti, které prožily dětství pouze za monitorem? Přestože Komenský věřil v pokrok, nesliboval si od něj vyřešení všeho. Velice dbal na důležitost vztahů mezi lidmi a správný vývoj dítěte. Je až k nevíře, jak byly Komenského názory nadčasové.

Počítač má široké uplatnění. Ovšem v některých aktivitách, které mám rád a které vyžadují můj osobní pohled, raději volím klasický přístup. Velmi mě baví kreslení. Malování v grafickém programu má svoje výhody. Pokud se něco nepovede, stačí dát krok zpět a nemusím složitě míchat barvy. Ale mohu si takový chladný výtvar pověsit na zeď? Já dávám přednost opravdovým barvám, štětcí a plátnu. Když se podívám na takový obraz, vidím v něm kousek sebe.

A kde bych ještě určitě upřednostnil tradičně používanou věc před počítačem? Nedávno jsem listoval ve své oblíbené knize a zamyslel jsem se nad tím, zda bych ji vyměnil za text na monitoru. Moje odpověď byla rozhodně ne. Knihy mě provázejí už od dětství. Často jsem je dostával jako dárek. Mohu po nich sáhnout do své knihovničky, prolistovat je a znovu s nimi prožít příjemné chvíle. Kniha má svoje kouzlo. Když si chci zpříjemnit večer četbou, dávám přednost knize. V případě potřeby nalézt rychle informace upřednostňuji počítač.

Počítač je stroj. Je chladný, nemá žádné city nebo emoce. Posuďte sami. Počítače přece nemohou lidi zcela nahradit. Moderní techniku musíme využívat rozumně, vždyť má přece sloužit člověku. Pomáhá nám, ale pořád je to jenom pomůcka, která nemůže nahradit školu, natož osobnost učitele.